

Tisková zpráva, 22. září 2025

Jaké další reformy vyžaduje důchodový systém?

Pro lepší informovanost předvolebních debat o budoucnosti důchodového systému think-tank IDEA v nové analýze shrnuje reformní kroky vlády Petra Fialy v letech 2022–2024 a přetrvávající problémy k řešení po volbách. Analýza nabízí odborný rámec toho, jak i do budoucnosti zajistit důstojné důchody v nastávajících časech demografického stárnutí populace a rostoucích tlaků na veřejné rozpočty. Studie vysvětluje souvislosti mezi třemi klíčovými parametry – výší důchodů, důchodovým věkem a výší příspěvků do systému – vymezuje realisticky možná řešení a upozorňuje na potřebu dalších úprav až reforem.

Český důchodový systém se dlouhodobě potýká s řadou problémů, jako jsou nízká zásluhovost (vztah mezi předchozími odvody do systému a pozdější výší důchodu), neodůvodnitelné rozdíly u jinak stejných přispěvatelů do důchodového systému napříč generacemi, mezi zaměstnanci a OSVČ či nedostatečně rozvinuté fondové (kapitálové) spoření.

Analýza také upozorňuje na stále nedořešené problémy. Výzvou je udržitelnost valorizačního mechanismu v případě další inflační vlny, vyšší motivace k delší pracovní aktivitě starších osob, lepší začlenění zahraničních pracovníků do systému a reforma třetího pilíře penzijního spoření. Dobrovolné fondové spoření na stáří totiž dosud trpí nízkou efektivitou – výnosy fondů jsou nízké, poplatky naopak vysoké, většina účastníků vybírá prostředky jednorázově místo formou renty, nastavení nedostatečně působí na spořicí chování mladších generací.

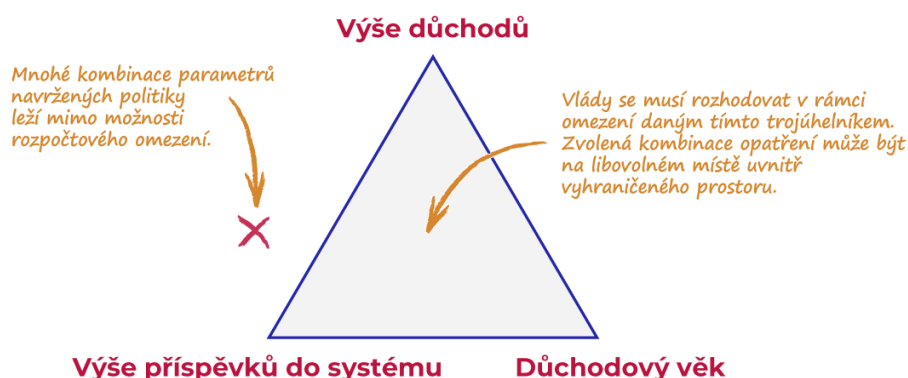
Reformní kroky vlády Petra Fialy schválené v letech 2022 až 2024 zahrnují především postupné zvyšování důchodového věku z 65 na 67 let, snížení budoucích důchodových nároků a tempa valorizací, zpřísnění předčasných odchodů do důchodu a zvýšení minimálních odvodů OSVČ. Vláda zároveň zavedla zvýhodnění pro pracující důchodce, kteří od roku 2025 neplatí sociální pojištění z hrubé mzdy. Podle odhadů Ministerstva práce a sociálních věcí i Národní rozpočtové rady tato opatření ve 40. a 50. letech tohoto století nezanedbatelně sníží deficity důchodového účtu o zhruba 2 % HDP.

Autor Filip Pertold ve studii upozorňuje, že ani budoucí vlády se reformám nevyhnou. Důchodový systém staví všechny vlády před tzv. *důchodové trilema*, kdy musí a budou

muset volit mezi třemi parametry formou *něco–za–něco*: nižší tempo zvyšování důchodů nebo zvyšování důchodového věku nebo zvyšování odvodů.

„Stárnutí české populace je dnes už nevyhnutelné. Pokud se jakákoli budoucí vláda rozhodne zvrátit reformy Petra Fialy a nechce se dostat do dluhové spirály, musí jasně komunikovat, jakou kombinaci opatření zvolí – nakolik půjde cestou pomalejšího růstu důchodů, vyššího věku odchodu do penze nebo vyšších odvodů,“ upozorňuje autor studie Filip Pertold.

**Trilema průběžného důchodového systému:
vlády mohou a musí vybírat a hledat kompromis mezi výší
důchodů, důchodovým věkem a výší příspěvků do systému**

Více v Policy Briefu IDEA:

Jaké další reformy vyžaduje důchodový systém?

Ke stažení na <https://idea.cerge-ei.cz/>

S PODPOROU AKADEMIE VĚD ČR

Akademie věd České republiky

IDEA CERGE EI

PROJEKT EKONOMICKÉHO ÚSTAVU AKADEMIE VĚD ČR

Celý text policy briefu k dispozici [zde](#).

Kontakt na autory studie:

Filip Pertold, filip.pertold@cerge-ei.cz, +420 723 521 416

Administrativní kontakt pro média:

Eva Peňázová, eva.penazova@cerge-ei.cz, +420 - 602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea@cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Ekonomickém ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz

založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Ekonomického ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.

